skipaði landfógeta að greiða biskupi 400 kr. til hins nefnda augnamiðs af fje því, sem í 6. grein fjárlaganna er veitt til óvissra útgjalda. **136** 14. sept.

— *Brjef* landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna um* lán til jarðabóta á prestssetri. — Eptir tillögu stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi frá 16. þ. m. veitist hjer með Valþjófsstaðarprestakalli 1000 kr. lán úr viðlagasjóði landsins til jarðabóta, einkum til að hlaða 2 garða hjer um bil 1600 faðma á lengd sumpart til varnar landi prestssetursins og sumpart til endurbóta á engjum þess, þar sem annar garðurinn að nokkru leyti gæti notast sem stíflugarður við vatnsveitingar. Lán þetta er veitt með þeim kjörum, að það verði árlega ávaxtað með 4. af hundraði og endurborgað á 10 árum með 100 kr. árlega, og með þeirri nákvæmari ákvörðun, að báðum görðunum verði komið upp og þeim síðan viðhaldið og skilað við prestaskipti með reglulegri úttektargjörð og ofanálagi eins og öðru því, sem prestsetrinu tilheyrir. **137** 19. sept.

Þetta er hjer með tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brjef* landshöfðingja *til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um* byggingu á fátækrajörð. — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt álit yðar, herra sýslumaður, um erindi hreppsnefndaroddvitans í Rípurhreppi viðvikjandi hreppseigninni Keflavík, vil jeg biðja yður að tilkynna tjeðri hreppsnefnd, að ekkert sje því til fyrirstöðu, að hrepps eða fátækrajarðir verði án œðri samþykkis byggðar til fleiri ára eða jafnvel um lífstíð ábúandans, aptur á móti þarf samkvæmt 5ta lið 26. gr. tilsk. 4. maí 1872 samþykkis sýslunefndar til að selja eða veðsetja slíka fasteign, og eins myndi slíkt samþykki nauðsynlegt, ef það kæmi til tals að byggja slíka eign um óvenjulega langan tíma, t. d. 50 ár eður lengur eða um lífstíð fleiri ættliða (erfðabygging). **138** 24. sept.

Hvað sjerstaklega snertir byggingarráðin að eign Rípurhrepps í jörðunni Keflavík, þá er það mál, sem risið hefir út af þeim, dómsmál, og get jeg því þegar af þeirri ástœðu ekki sem stendur farið út í hin einstöku atriði þess.

Reglur

fyrir niðurjöfnun á kirkjugjaldi samkvæmt lögum 19. september 1879. **139** 28. sept.

1.

Á hús þau, sem húsaskattur hefir verið lagður á samkvæmt lögum 14. desbr. 1877 (A. 22) skal jafna kirkjugjaldinu niður eptir virðingu þeirri, sem farið hefir fram samkvæmt reglugjörð landshöfðingja frá 18. maí 1878, og ber sýslumönnum og bœjarfógetum fyrir næstu manntalsþing að senda hlutaðeigandi kirkjuhöldurum útdrátt, að því er viðkomandi kirkjusókn snertir, úr skránni yfir gjaldskyldar húseignir í lögsagnarumdœminu. Breytingar þær, er síðan kynnu að verða á virðingarverði húsanna, og skýrslur um nýjar gjaldskyldar húseignir, ber sýslumönnum og bœjarfógetum síðan að senda kirkjuhöldurum fyrir nýár ár hvert.

2.

Þau hús eru undanþegin kirkjugjaldi, sem notuð eru við ábúð á jörð, er metin

139 28. sept. er til dýrleika, sömuleiðis er kirkjan sjálf undanþegin gjaldi þessu. En allar aðrar húseignir ber kirkjuhaldara að sjá um, að greitt verði kirkjugjald af, þó þær nái ekki 500 kr. virði, eða þó þær sjeu til opinberra þarfa, og því undanskildar húsaskatti til landssjóðs samkvæmt lögum frá 14. desbr. 1877. Skulu úttektarmenn sveitarinnar virða þessar húseignir eða 2 aðrir góðir menn, er sýslumaður kveður þar til.

3.

Fyrir virðingar þessar bera hverjum virðingarmanni 1 kr. 50 a. hvern þann dag, sem þeir eru að virðingunni, og greiðist það fje úr sjóði hlutaðeigandi kirkju, eins og hver annar kostnaður, sem virðingargjörðir þessar hafa í för með sjer.

4.

Sje annaðhvort kirkjuhaldari eða húseigandi, óánœgður með virðinguna á hlutaðeigandi tilkall til að fá húsið virt upp af 4 óvilhöllum mönnum. Hjeraðsdómari kveður þessa menn á venjulegan hátt, og verður slík virðingargjörð að fara fram samkvæmt hinum almennu rjettarfarsreglum um yfirmat. Hafi slíks yfirmats ekki verið krafist innan 4 vikna frá því, að fyrsta virðingin fór fram, ber að heimta gjaldið hið yfirstandandi reikningsár samkvæmt hinni fyrstu virðingu.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 28. dag septembermánaðar 1880.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

140 7. okt. — *Brjef* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdœminu um* sjerstakan rannsóknardómara í Elliðaármálunum. — Eptir að hafa meðtekið brjef yðar, herra amtmaður, frá í dag áhrærandi ráðstafanir þær, er sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósarsýslu hefir gjört með tilliti til rannsókna viðvíkjandi hinum margítrekuðu ofbeldisárásum, sem gjörðar hafa verið á veiðivjelar þær, er H. Th. A. Thomsen kaupmaður á og notar til laxveiða í Elliðaánum, hefi jeg samkvæmt brjefi ráðgjafans frá 26. ágúst þ. á. að mandatum gefið út allrahæzt erindisbrjef handa Jóni landritara Jónssyni til, með fullu valdi til rjettarhalda bæði í lögsagnarumdœmi Gullbringu- og Kjósarsýslu og fyrir utan það, og með sama valdi og reglulegir rannsóknar-dómendur hafa, að takast á hendur rannsóknir og útvega nauðsynlegar skýrslur með tilliti til ofbeldisárása þeirra, sem síðan að viðaukalög við 56. kap. landsleigubálks Jónsbókar komu út, hafa verið gjörðar á nefndar veiðivjelar, að svo miklu leyti sem ekki hefir gengið fullnaðardómur í hjeraði um þessar árásir.

Jafnframt því að senda yður, herra amtmaður, nefnt erindisbrjef, er jeg bið afhent Jóni Jónssyni landritara, vil jeg einnig hjer með þjónustusamlega skora á yður að veita honum aðstoð þá, sem þörf er á, með tilliti til nefnds starfs, einkum að láta honum í tje skýrslur um, hvað gjört hafi verið af hálfu amtsins út af nefndum árásum, og að leggja fyrir sýslumanninn í Gullbringu- og Kjósarsýslu að fá honum til afnota öll skjöl þau og skýrslur, er snerta þær.

Þjer eruð, herra amtmaður, beðnir um að löggilda hina nauðsynlegu rannsóknarbók handa hinum setta rannsóknardómara.